

Ove Uslove donio je Upravni odbor Mikrofin osiguranja a.d Banja Luka na sjednici održanoj 26.04.2022. na osnovu člana 304. Zakona o privrednim društvima (Sl.glasnik R.Srpske broj 127/08 i 58/09) i odredaba Statuta Osiguravajućeg društva Mikrofin osiguranja a.d Banja Luka (u daljem tekstu: Društvo), i saglasno Mišljenju ovlašćenog aktuara.

Uslovi za obavezno osiguranje vlasnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima

Uvodne odredbe

U ovim Uslovima znači:

- 1) osiguravač - društvo za osiguranje s kojim je zaključen ugovor o osiguranju;
- 2) ugovarač osiguranja - lice koje je s osiguravačem zaključilo ugovor o osiguranju;
- 3) osiguranik - lice čiji je imovinski interes osiguran;
- 4) osigurani slučaj - događaj koji bi mogao dovesti do ostvarivanja odštetnog zahtjeva od strane oštećenog lica;
- 5) korisnik - vlasnik vazduhoplova i svako drugo fizičko ili pravno lice koje voljom vlasnika stvarno raspolaže vazduhoplovom;
- 6) suma osiguravajućeg pokrića – iznos do kojeg je osiguran imovinski interes;
- 7) premija osiguranja - iznos koji ugovarač osiguranja plaća na osnovu ugovora o osiguranju;
- 8) polisa osiguranja - isprava o ugovoru o osiguranju;
- 9) vazduhoplov – svaka naprava koja se održava u atmosferi zbog reakcija vazduha, osim reakcije vazduha u odnosu na zemljinu površinu;
- 10) MTOM – najviša dopuštena masa vazduhoplova pri uzlijetanju koja odgovara odobrenoj masi specifičnoj za svaki tip vazduhoplova i koja je utvrđena u uvjerenju o plovidbenosti vazduhoplova,
- 11) Zakon – Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju (Službeni glasnik Republike Srpske br. 82/15 i 78/20).

Opseg pokrića

Član 1.

- (1) Osiguravač je na osnovu polise osiguranja od odgovornosti vlasnika vazduhoplova u obavezi nadoknaditi štetu za koju je odgovoran osiguranik na osnovu Zakona o društvima za osiguranje, Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju, Zakona o obligacionim odnosima, propisima kojima se uređuje vazduhoplovstvo u BiH, te drugih propisa koji regulišu odgovornost i naknadu štete, a koja je nastala upotrebom vazduhoplova;
- (2) Ugovorom o osiguranju obuhvaćena je odgovornost vlasnika vazduhoplova:
 - 1) za štetu nastalu zbog smrti, narušavanja zdravlja ili ozljede trećih lica te za štetu nanесenu stvarima koju uzrokuje vazduhoplov u letu, ili lica, ili stvari koje su ispale, ili su izbačene iz vazduhoplova u letu;
 - 2) za štetu nastalu zbog smrti, narušavanja zdravlja ili ozljede putnika za vrijeme prijevoza vazduhoplovom, uključujući vrijeme ukrcaja i iskrcaja;
 - 3) za štetu nastalu zbog gubitka ili oštećenja ličnih stvari putnika koje se nalaze u kabini vazduhoplova za vrijeme leta vazduhoplova;
 - 4) za štetu nastalu zbog gubitka ili oštećenja predane prtljage i tereta od trenutka predaje prtljage odnosno tereta osiguranika, odnosno licu koje po njegovom nalogu, ili za njegov račun, radi na obavljanju prevoza, do trenutka njihove isporuke ovlaštenom primatelju.

Međutim, ugovor o osiguranju ne pokriva štete pod tačkama 3) i 4) ovog stava ukoliko se vazduhoplov ne koristi u komercijalne svrhe.

- (3) Trećim licima se ne smatraju lica koje se prevoze vazduhoplovom, članovi letačke i kabinske posade vazduhoplova dok su u službi za vrijeme prevoza, kao ni lica koje po nalogu osiguranika, ili za njegov račun, rade na obavljanju prevoza;
- (4) Putnikom se smatra svako lice koje se prevozi vazduhoplovom uz pristanak osiguranika, odnosno lica koja po njegovom nalogu ili za njegov račun obavlja prevoz, osim članova letačke i kabinske posade koji su u službi za vrijeme prevoza;
- (5) Osiguranjem je obuhvaćena odgovornost vlasnika vazduhoplova i za štetu iz stava (2) ovog člana koju uzrokuje lice koje je po njegovom nalogu, ili za njegov račun, radilo na obavljanju prevoza;
- (6) Odredba stava (2) točke 1) ovog člana odnosi se i na štetu koja je uzrokovana samim prolaskom vazduhoplova kroz vazdušni prostor ako je do štete došlo zbog nepridržavanja odgovarajućih propisa o sigurnosti vazdušnog prometa (npr. šteta uzrokovana zvukom i sl.);
- (7) Smatra se da je vazduhoplov pokretan motorom u letu od trenutka pokretanja motora u svrhu voženja, odnosno uzlijetanja pa sve do trenutka zaustavljanja vazduhoplova nakon slijetanja i prestanka rada motora nakon slijetanja, odnosno nakon voženja, a ako se radi o vazduhoplovu koji se ne pokreće vlastitim pogonom (npr. jedrilica, balon i dr.) odgovornost za štetu iz stava (2) ovog člana traje od trenutka odvezivanja, odnosno početka uzlijetanja pa do trenutka ponovnog vezivanja nakon slijetanja, odnosno zaustavljanja nakon slijetanja;
- (8) Ugovorena suma osiguravačnog pokrića predstavlja gornju granicu obaveze osiguravača za sva davanja po jednom osiguranom slučaju, a čiji je najniži iznos određen na osnovu člana 45. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju u vrijeme zaključenja ugovora, ako se drugačije ne ugovori, bez obzira na broj oštećenika.

Više vremenski povezanih šteta predstavlja jedan osigurani slučaj, ako su štete nastale zbog istog uzroka.

Ako je u trenutku nastanka štetnog događaja propisana suma osiguravajućeg pokrića od strane nadležnog tijela bila veća od ugovorene sume, smatra se da je osiguranje ugovoreno na tu veću sumu.

Isključenja iz osiguranja

Član 2.

- (1) Odgovarajuće se primjenjuju odredbe člana 27. Zakona.
- (2) Ovim osiguranjem isključena je odgovornost organizatora takmičenja te vlasnika vazduhoplova koji učestvuje u takmičenju, za naknadu štete nastale pri upotrebi vazduhoplova za vrijeme učestvovanja na vazduhoplovnim priredbama ili za vrijeme vježbi za takve priredbe.
- (3) Ovim osiguranjem isključeni su odštetni zahtjevi u povodu:
 - 1) šteta koje po ugovoru ili posebnom obećanju prelaze obim obaveze koja potiče iz pravnih propisa o odgovornosti za prouzrokovanu štetu;
 - 2) šteta prouzrokovana ratom, neprijateljstvima ili ratu sličnim radnjama, građanskim ratom, revolucijom, pobunom, ustankom ili građanskim nemirima koji nastanu iz takvih događaja, minama, torpedima, bombama ili drugim ratnim oružjem, zarobljavanjem, zapljenom, ograničenjem ili zadržavanjem i posljedicama tih događaja ili pokušajima da se izvrše, sabotražom ili terorizmom počinjenim iz političkih pobuda, građanskim nemirima, nasiljem ili drugim sličnim događajima, konfiskacijom, rekvizicijom ili ostalim sličnim mjerama koje provodi ili namjerava provesti neka vlast ili druga slična organizacija koja se bori za vlast ili koja ima vlast, za:
 - a) državne vazduhoplove definisane u skladu s Čikaškom konvencijom;
 - b) vazduhoplovne modele kojima MTOM iznosi do 20 kg;
 - c) letjelice koje polijeću s nogu pilota (uključujući motorne paraglajdere i zmajeve);
 - d) vezane balone;
 - e) papirne zmajeve;
 - f) padobrane (uključujući vučene padobrane);

- g) vazduhoplove, uključujući jedrilice, kojima MTOM iznosi do 500 kg, i mikrolake vazduhoplove koji se:
 - a) koriste u nekomercijalne svrhe ili
 - b) koriste za obuku vozača vazduhoplova lokalno, koji ne uključuju prelazak državne granice.
- (4) Ako se posebno ne ugovori, iz osiguravačnog pokrića su isključene štete koje nastanu usljed štetnog događaja koji je nastao za vrijeme dok je vazduhoplov bio mobilizovan ili rekviriran od strane vlasti.

Gubitak prava iz osiguranja

Član 3.

- (1) Odgovarajuće se primjenjuju odredbe člana 28. stav (1) tačka 1) do 7) Zakona u kojim slučajevima osiguranik gubi svoja prava iz osiguranja.
- (2) Osiguranik gubi svoja prava iz osiguranja ako sam upravlja ili omogući da uz njegovo znanje, vazduhoplovom upravlja lice:
 - 1) bez odgovarajuće dozvole za upravljanje vazduhoplovom;
 - 2) pod uticajem alkohola, ili pod uticajem opojnih droga te psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih materija.Smatra se da je lice pod uticajem alkohola:
 - c) ako se analizom krvi ili drugom metodom mjerenja količine alkohola u organizmu utvrdi da udio alkohola u krvi iznosi 0,3 g/kg i više (0,3‰ i više);
 - d) ako se nakon nezgode odbije podvrći ispitivanju alkoholiziranosti.
- (3) Osiguranik ne gubi svoja prava iz osiguranja u slučajevima iz prethodnih odredaba ovog člana:
 - 1) ako dokaže da nije kriv za postojanje okolnosti koje dovode do gubitka prava iz osiguranja;
 - 2) ako dokaže da štetni događaj nije u uzročnoj vezi sa činjenicom da je u trenutku štetnog događaja lice koja je upravljalo vazduhoplovom bilo pod utjecajem alkohola, opojnih droga te psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari.
- (4) Osiguranik koji gubi svoja prava iz osiguranja na osnovu prethodnih odredaba ovog člana dužan je osiguravaču nadoknaditi isplaćeni iznos najviše do 12 (dvanaest) prosječnih neto plata u Republici Srpskoj prema posljednjim objavljenim podacima na dan isplate štete.

Obaveze osiguranika

Član 4.

- (1) Osiguranik je u obavezi pomagati osiguravaču u rješavanju pitanja odgovornosti. Stoga je dužan u roku od 3 dana od dana saznanja za štetni događaj dati istinite i iscrpne podatke o toku nezgode i njenim okolnostima.
- (2) Ako je protiv osiguranika ili lica za koju on odgovara postavljen odštetni zahtjev, podnijeta tužba za naknadu štete, postavljen građansko-pravni zahtjev ili stavljen prijedlog za osiguranje dokaza, obavezan je u roku iz prethodnog stavka koji počinje teći od primitka navedene dokumentacije bez odlaganja o tome obavijestiti osiguravača i dostaviti mu sva pismena koja sadrži odnosni zahtjev.
- (3) Osiguranik je u obavezi obavijestiti osiguravača o pokretanju parnice iz prethodnog stavka kako bi se osiguravač mogao umiješati u parnicu na strani osiguranika. Vođenje parnice osiguranik može prepustiti osiguravaču.
- (4) Osiguranik je u obavezi obradu odštetnih zahtijeva prepustiti osiguravaču te ih nema pravo odbiti, niti priznati, osim ako time čini očiglednu nepravdu.
- (5) Ugovarač osiguranja odnosno osiguranik dužan je sve obavijesti koje upućuje osiguravaču pismeno potvrditi, a naročito promjenu imena, naziva i adrese.

Obaveze osiguravača

Član 5.

- (1) Osiguravač je dužan podmiriti osnovane zahtjeve u zakonskim rokovima te voditi brigu o zaštiti osiguranika od neutemeljenih ili pretjeranih odštetnih zahtjeva. Ako osiguravač povrijedi ovu obavezu, dužan je osiguraniku nadoknaditi štetu.

Teritorijalna važnost osiguranja

Član 6.

- (1) Osiguravajuće pokriće proteže se na područje Republike Bosne i Hercegovine, ako nije drugačije ugovoreno.

Početak i prestanak osiguravajućeg pokrića

Član 7.

- (1) Obaveza osiguravača iz ugovora o osiguranju počinje po isteku 24- tog sata dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao početak osiguranja, ako je do tog datuma plaćena premija odnosno nakon isteka 24-tog sata dana kada je premija plaćena, ako nije drugačije ugovoreno.
- (2) Obaveza osiguravača prestaje po isteku 24-tog sata dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao dan isteka osiguranja, ako nije drugačije ugovoreno.

Utvrđivanje premije

Član 8.

- (1) Premiju obaveznog osiguranja od odgovornosti vlasnika vazduhoplova utvrđuje osiguravač na osnovi Uslova za obavezno osiguranje od odgovornosti vlasnika vazduhoplova te Tarife premije.

Plaćanje premije

Član 9.

- (1) Premija se plaća u skladu s odlukama osiguravača.
- (2) Prvu ili jednokratnu premiju ugovarač osiguranja plaća prilikom izdavanja polise, a svaku sljedeću premiju prvog dana nakon svakog osiguravajućeg razdoblja, ako nije drugačije ugovoreno.
- (3) Ugovarač osiguranja šalje premiju osiguravaču na svoj rizik i o vlastitom trošku.

Vraćanje premije

Član 10.

- (1) U slučaju odjave vazduhoplova zbog uništenja, rashodovanja, stavljanja izvan prometa (mirovanje) osiguravač je u obavezi na zahtjev ugovarača osiguranja vratiti neiskorišteni dio premije od dana uništenja odnosno od dana primitka otkaza osiguranja, ako se do tada nije ostvario osigurani slučaj.
- (2) Prilikom obračuna neiskorištenog dijela premije prema prethodnom stavu, primjenjuje se premijski sistem koji je vrijedio na dan ugovaranja osiguranja.

Promjena vlasnika vazduhoplova

Član 11.

Ako se za vrijeme trajanja osiguranja promijeni vlasnik vazduhoplova, prava i obaveze iz ugovora o osiguranju od odgovornosti prenose se na novog vlasnika odnosno korisnika i traju do isteka tekućeg osiguravačnog razdoblja.

Pisani oblik

Član 12.

- (1) Smatra se da je ugovor o osiguranju valjan ako je zaključen u pisanom obliku te ako su ugovaraču osiguranja uručeni ovi Uslovi te polisa osiguranja.
- (2) Svi izvještaji i izjave koje se daju na osnovu ugovora o osiguranju moraju biti date u pisanom obliku.

Izvansudsko rješavanje sporova

Član 13.

- (1) Sve lica koje svoj pravni interes crpe iz ugovora o osiguranju zaključenom prema ovim Uslovima, prvenstveno će sve svoje eventualne sporove sa osiguravačem, koji proizlaze ili su u vezi sa predmetnim ugovorom o osiguranju, nastojati riješiti sporazumno, u skladu sa pravilima postupka osiguravača o vansudskom rješavanju sporova.
Ugovarač osiguranja, osiguranik, te korisnik osiguranja saglasni su da će o svim spornim stvarima, pritužbama i nesporazumima proizašlim iz odnosa osiguranja bez odgađanja obavijestiti osiguravača. Obavijesti podnosioci dostavljaju u pisanom obliku, iz kojeg se sa sigurnošću može utvrditi sadržaj obavijesti, potpis podnosioca obavijesti i vrijeme slanja obavijesti. Osiguravač će zaprimljeni prigovor uputiti drugostepenoj komisiji. Odgovor drugostepene komisije dostavlja se podnosiocu prigovora u pisanom obliku bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana zaprimanja prigovora.
- (2) Ukoliko spor nije riješen u vansudskom postupku kod osiguravača, svaka od stranaka u sporu može predložiti drugoj strani pokretanje postupka mirenja pri instituciji Ombudsmana u osiguranju Agencije za osiguranje Republike Srpske ili drugoj organizaciji za mirenje.
- (3) Prijedlog za mirenje dostavlja se instituciji Ombudsmana u osiguranju Agencije za osiguranje Republike Srpske ili drugoj organizaciji za mirenje u pisanom obliku.

Nadležnost u slučaju spora

Član 14.

U slučaju spora između ugovarača osiguranja odnosno osiguranika i osiguravača, nadležan je stvarno nadležni sud prema mjestu zaključenja ugovora o osiguranju.

Član 15.

Ovi Uslovi stupaju na snagu i primjenjuju se po dobijanju Rješenja o dozvoli za rad od Agencije za osiguranje.

MFO-122-307

**PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA**
